==

Intitulé : LANDSBESLUIT, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 8 van de Landsverordening wegverkeer (AB 1997 no. 18)

Citeertitel: Landsbesluit verkeersregels

Vindplaats : AB 1999 no. 39 (inwtrt. AB 2000 no. 11)

Wijzigingen: AB 2000 no. 11; AB 2003 no. 4; AB 2010 no. 17; AB 2013 no. 48

==

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

1. Voor de toepassing van dit landsbesluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

rijbaan : een voor rijdende voertuigen bestemd weggedeelte;

rijstrook : een door een doorgetrokken of onderbroken streep gemarkeerd gedeelte van de rijbaan ten behoeve van in eenzelfde richting rijdende voertuigen;

trottoir : een naast een rijbaan gelegen verhoogd weggedeelte;

motorfiets : een twee- of driewielig motorvoertuig, alsmede een vierwielig motorvoertuig, dat minder weegt dan 600 kg en dat niet voorzien is van een carrosserie;

geleed motorvoertuig : een motorvoertuig, bestaande uit twee delen, waarvan het achterste deel geen vooras heeft, welke delen zodanig aan elkaar zijn bevestigd, dat van het achterste deel een gedeelte op het voorste rust en een aanmerkelijk gedeelte van het gewicht van het achterste deel en zijn lading door het voorste deel wordt gedragen;

oplegger : het deel van een geleed motorvoertuig, dat voldoet aan de omschrijving van het achterste deel van een geleed motorvoertuig;

aanhangwagen : een voertuig dat door middel van een vaste verbinding wordt getrokken door een motorvoertuig of kennelijk bestemd is om aldus te worden voortbewogen;

gehandicaptenvoertuig : een voertuig dat kennelijk is ingericht voor het vervoer van een persoon die lichamelijk gehandicapt is, en dat is uitgerust met een elektromotor of een verbrandingsmotor met een cylinderinhoud van ten hoogste vijftig cm3;

voetgangersoversteekplaats : een weggedeelte, gemarkeerd door een aantal in de lengterichting op het wegdek aangebrachte witte strepen, en voorzien van een verkeersbord dat de bestemming aangeeft;

voorrangsvoertuig : een politie-, brandweer- of ambulancevoertuig met aan de bovenkant gekleurde ronddraaiende verlichting of ander optische verlichting dat tevens gebruik maakt van een geluidssignaal van afwisselende toonhoogte;

voorrang verlenen : de bestuurder van een voertuig in staat stellen ongehinderd zijn weg te vervolgen;

parkeren : het doen of laten staan van een voertuig, anders dan

gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van personen en voor het onmiddellijk laden en lossen van goederen;

dag : de periode, gelegen tussen zonsopgang en zonsondergang;

nacht : a. de periode, gelegen tussen zonsondergang en zonsopgang, en
b. een periode van hevige regenval of rookontwikkeling, die het zicht zodanig belemmert, dat de veiligheid van het verkeer in gevaar kan worden gebracht;

lijnbaan : een weggedeelte waarop het woord “lijnbaan” is aangebracht;

spoorvoertuig : een voertuig, bestemd om langs spoorstaven te worden voortbewogen;

spoorweg : een strook grond met spoorstaven in de openbare weg, bestemd voor spoorvoertuigen;

overweg : kruising van een weg en een spoorweg;

bus met een dienstregeling : een bus, gebezigd voor het verrichten van vervoer met een grote-autobusvergunning als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel b, van de Landsverordening personenvervoer (AB 1995 no. GT 23).

2. Onder aanhangwagen wordt niet verstaan een niet-rijklaar zijnd motorvoertuig dat door een ander motorvoertuig wordt getrokken, uitsluitend met het doel om een plaats van berging of herstel te bereiken of om het motorvoertuig rijklaar te maken.

3. Onder bestuurder en onder voertuig worden, waar nodig, mede begrepen de berijder van een dier of de begeleider van vee respectievelijk het desbetreffende dier of vee.

4. Onder voetgangers worden mede begrepen personen die zich verplaatsen met behulp van voorwerpen, niet zijnde voertuigen.

Artikel 2

1. Weggebruikers leven de in de hoofdstukken II, III en IV beschreven aanwijzingen, verkeerstekens en gedragsregels na, met inachtneming van het tweede en derde lid.

2. Indien een verkeerssituatie gelijktijdig wordt beheerst door aanwijzingen als bedoeld in Hoofdstuk II, en verkeerstekens als bedoeld in Hoofdstuk III, of gedragsregels als bedoeld in Hoofdstuk IV, gelden de aanwijzingen.

3. Indien een verkeerssituatie gelijktijdig wordt beheerst door verkeerstekens als bedoeld in Hoofdstuk III, en gedragsregels als bedoeld in Hoofdstuk IV, gelden de verkeerstekens.

HOOFDSTUK II

Aanwijzingen

Artikel 3

1. Aanwijzingen aan weggebruikers worden gegeven in het belang van de vrijheid en de veiligheid van het verkeer door geüniformeerde politieambtenaren. Een aanwijzing wordt mondeling gegeven of door middel van gebaren aan hetzij het gehele verkeer, hetzij een individuele weggebruiker.

2. Bij aan het gehele verkeer te geven aanwijzingen worden door

de Minister vast te stellen gebaren en tekens gebruikt; de gebaren kunnen worden verduidelijkt door het gebruik van een witzwarte stok.

3. Bij de aan een rijdende individuele weggebruiker te geven aanwijzing dat hij dient te stoppen, kan naast gebaren en tekens gebruik worden gemaakt van:

a. een stopteken, bestaande uit een aan een als politieauto herkenbaar motorvoertuig aangebracht transparant, waarin de woorden "STOP", "STOP POLITIE" "STOP POLIS" OF "STOP POLICE" in rode letters tegen donkere achtergrond verlicht worden, of
b. bij nacht, een rood licht dat snel verticaal op en neer wordt bewogen.

4. In afwijking van de eerste volzin van het eerste lid is het aan bij beschikking van de Minister als zodanig aangewezen verkeersbrigadiers toegestaan aan het gehele verkeer aanwijzingen te geven op de wijze, bedoeld in het tweede lid, teneinde op voetgangersoversteekplaatsen voor of bij scholen voetgangers behulpzaam te zijn bij het oversteken van de weg. De Minister kan nadere regels stellen ten aanzien van de personen, bedoeld in de eerste volzin.

HOOFDSTUK III

Verkeerstekens

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 4

1. Verkeerstekens worden geplaatst in het belang van de vrijheid en de veiligheid van het verkeer en houden hetzij een gebod of een verbod, hetzij een gevaarsaanduiding, hetzij een bijzondere aanduiding in.

2. Verkeerstekens worden gegeven door middel van:

a. verkeerslichten;
b. verkeersborden;
c. tekens op het wegdek.

3. Weggebruikers leven de uit verkeerstekens voortvloeiende geboden en verboden na.

4. Indien een verkeerssituatie gelijktijdig beheerst wordt door verkeerslichten en verkeersborden of tekens op het wegdek, geldt het gebod van het verkeerslicht.

Artikel 5

1. Het is verboden de zichtbaarheid van verkeerstekens weg te nemen of te belemmeren.

2. Het is aan anderen dan degenen aan wie daartoe door of namens de Minister opdracht is gegeven, verboden op, langs of boven een weg verkeerstekens aan te brengen, te doen aanbrengen of te verwijderen.

3. Het is verboden voorwerpen, inrichtingen of borden, die weggebruikers in verwarring zouden kunnen brengen ten aanzien van verkeersregels, op, langs of boven een weg aan te brengen of te doen aanbrengen.

§ 2. Verkeerslichten

Artikel 6

1. Voor een bestuurder betekent een verkeerslicht, indien brandt:

a. het groene licht : een gebod tot doorrijden, tenzij zich een geval voordoet als bedoeld in artikel 25, tweede lid;
b. het oranje licht : een gebod tot het tot stilstand brengen van zijn voertuig, tenzij hij het verkeerslicht zo dicht genaderd is, dat zulks redelijkerwijze niet van hem gevergd mag worden, in welk geval voor hem het gebod geldt tot doorrijden;
c. het rode licht : een gebod tot het tot stilstand brengen van zijn voertuig.

2. Indien in een verkeerslicht een knipperend oranje licht brandt, neemt een bestuurder ter plaatse een bijzondere voorzichtigheid in acht.

3. Indien in een verkeerslicht een verlichte pijl zichtbaar is, geldt een in het eerste lid bedoeld gebod uitsluitend voor de door de pijl aangegeven richting.

4. In afwijking van het eerste lid gelden de aan het oranje en rode licht verbonden geboden niet voor:
a. de bestuurder van een voorrangsvoertuig, mits het verkeer door het negeren van het gebod niet in gevaar wordt gebracht;
b. de deelnemer aan een militaire kolonne, een begrafenisstoet of een optocht, die begonnen is een verkeerslicht te passeren, terwijl het groene licht daarvan brandde.

Artikel 7

Bij een voetgangersoversteekplaats betekent voor een voetganger een aan de overzijde naar hem gericht verkeerslicht, indien brandt:
a. het groene licht : een toestemming tot oversteken;
b. het rode licht : een verbod over te steken.
Een groen knipperlicht betekent een verbod tot het beginnen over te steken en een gebod aan de reeds overstekende voetganger om door te lopen en de rijbaan of de rijstrook vrij te maken.

Artikel 7a

1. Bij een spoorweg of lijnbaan betekent voor een bestuurder van een spoorvoertuig of bus met een dienstregeling een verkeerslicht, indien brandt:
a. het wit licht : een gebod tot doorrijden;
b. het geel licht : een gebod tot het tot stilstand brengen van zijn spoorvoertuig of bus, tenzij het verkeerslicht zo dicht is genaderd, dat zulks redelijkerwijs niet van hem gevergd mag worden in welk geval voor hem het gebod geldt tot doorrijden;
c. het rood licht : een gebod tot het tot stilstand brengen van zijn spoorvoertuig of bus.

2. Het witte licht geldt slechts voor de aangegeven richtingen.

3. De in het eerste lid bedoelde verkeerslichten gelden voor bestuurders van een spoorvoertuig of een bus met een dienstregeling, die de richting volgen waarop het licht betrekking heeft.

§ 3. Verkeersborden

Artikel 8

1. Een verkeersbord is uitgevoerd, overeenkomstig de bij regeling van de Minister vastgestelde modellen van deze verkeerstekens; de regeling bevat tevens de betekenis van de verkeersborden.

2. Onder een verkeersbord kunnen rechthoekige onderborden worden geplaatst, uitgevoerd in de kleur wit met daarop zwarte letters of symbolen. Een onderbord houdt in hetzij een nadere uitleg van de betekenis van het daarboven geplaatste verkeersbord, hetzij een beperking van de werkingssfeer van het door dat verkeersbord aangeduide gebod of verbod. Een onderbord maakt deel uit van het verkeersbord waaronder het is aangebracht.

§ 4. Tekens op het wegdek

Artikel 9

1. Indien een rijbaan door een ononderbroken streep in rijstroken is verdeeld, is het een bestuurder verboden die streep te overschrijden met enig deel van zijn voertuig.

2. Indien een rijbaan door een onderbroken streep in rijstroken is verdeeld, is het een bestuurder verboden die streep te overschrijden met enig deel van zijn voertuig, tenzij de verkeerssituatie dat toelaat of met zich brengt.

3. Onverminderd het tweede lid, is het, indien een rijbaan door twee naast elkaar liggende strepen in rijstroken is verdeeld, een bestuurder verboden die strepen te overschrijden met enig deel van zijn voertuig, tenzij de overschrijding wordt begaan ten aanzien van de streep onmiddellijk links van hem en die streep een onderbroken streep is.

Artikel 10

1. Indien een rijbaan nabij een kruising of splitsing van wegen voor het in dezelfde richting rijdende verkeer is onderverdeeld in meerdere rijstroken en in deze rijstroken op het wegdek pijlen zijn aangebracht, is het een zich op die rijstrook bevindende bestuurder verboden op de kruising of splitsing een andere richting te volgen dan de richting die door de pijlen op zijn rijstrook wordt aangeduid.

2. Een bestuurder brengt zijn voertuig tot stilstand vóór een op de rijbaan of zijn rijstrook aangebrachte doorlopende streep, indien zulks volgt uit een voor hem geldend verkeersteken.

Artikel 11

1. Indien aan de zijde van een rijbaan een doorgetrokken gele streep is aangebracht, is het een bestuurder verboden zijn voertuig te parkeren langs of op die streep.

2. Indien op het wegdek door middel van witte strepen op of naast een rijbaan parkeervakken zijn aangegeven, is het een bestuurder verboden zijn voertuig ter plaatse anders te parkeren dan met inachtneming van die aanduidingen.

3. Indien een weggedeelte gearceerd is met, ten opzichte van de weg-as, schuine witte strepen, is het een bestuurder verboden zich met enig deel van zijn voertuig op dat weggedeelte te bevinden.

Artikel 11a

Lijnbanen mogen, met uitzondering van voorrangsvoertuigen, slechts worden gebruikt door bestuurders van spoorvoertuigen en bussen met een dienstregeling.

HOOFDSTUK IV

Gedragsregels

§ 1. Algemene verplichtingen

Artikel 12

1. Een bestuurder betracht de naar omstandigheden geboden voorzichtigheid ten aanzien van de andere weggebruikers; hij onthoudt zich van gedragingen waarvan hij weet of behoort te weten dat zij zijn aandacht voor het overige verkeer zullen verminderen.

2. Het is een bestuurder verboden op een weg te rijden en het is de eigenaar of houder van een voertuig verboden op een weg te doen of te laten rijden, indien:

a. het voertuig rijtechnisch niet in voldoende staat van onderhoud verkeert;
b. het voertuig zodanig is ingericht, dat de bestuurder geen voldoende uitzicht naar voren of naar beide zijden heeft;
c. het voertuig overbeladen is of zodanig beladen, dat de bestuurder geen voldoende uitzicht naar voren, naar beide zijden of, al dan niet met behulp van een of meer spiegels, op het links en rechts naast en achter hem gelegen weggedeelte heeft;
d. er gevaar bestaat voor het op de weg vallen van lading of onderdelen van het voertuig;
e. de bestuurder door passagiers, lading of op andere wijze bij het besturen wordt gehinderd;
f. de bestuurder niet met ten minste één hand het stuur van het voertuig bedient;
g. het voertuig aan de buitenzijde versieringen en uit technisch oogpunt onnodige delen of toebehoren bezit, die puntig of snijdend zijn en daardoor in geval van botsing het gevaar van lichamelijk letsel voor andere weggebruikers kunnen vergroten.

Artikel 13

1. De bestuurder van een stilstaand voertuig, die vanaf een als weg omschreven plaats of vanaf een berm, een invoegstrook of een parkeergelegenheid naast een rijbaan aan het verkeer gaat deelnemen, verleent voorrang aan alle weggebruikers.

2. De bestuurder van een voertuig, die op een weg links of rechts af wenst te slaan, verleent voorrang aan het verkeer dat hem tegemoetkomt, alsmede aan het verkeer dat zich op die weg naast of links respectievelijk rechts dicht achter hem bevindt.

3. De bestuurder van een voertuig, niet zijnde de bestuurder van een voorrangsvoertuig, verleent voorrang aan voetgangers die op een voetgangersoversteekplaats oversteken of kennelijk op het punt staan zulks te doen.

4. De bestuurder van een voertuig, is verplicht een blinde voorzien van een blindenstok, en personen die zich moeilijk voortbewegen, voorrang te verlenen.

Artikel 14

1. Het is verboden op een weg een wedstrijd met voertuigen of dieren te houden of daaraan deel te nemen.

2. Het is verboden te spelen op een rijbaan, alsmede, indien daardoor gevaar of hinder voor het verkeer kan ontstaan, op andere

weggedeelten.

Artikel 15

1. Het is een weggebruiker verboden werktuigen en voorwerpen zodanig over een weg te vervoeren, te doen of te laten vervoeren, dat daardoor schade wordt toegebracht of kan worden toegebracht aan die weg of aan werken daarin.

2. Het is verboden een voertuig en werktuigen of delen daarvan zodanig op een weg te plaatsen en te doen of te laten plaatsen, dat daardoor schade wordt toegebracht of kan worden aan die weg of aan werken daarin.

Artikel 16

1. Bij nadering van een voorrangsvoertuig verleent een weggebruiker dat voertuig te allen tijde voorrang; de bestuurder van een voertuig brengt zijn voertuig zo nodig tot stilstand.

2. Het is de bestuurder van een voertuig, niet zijnde de bestuurder van een voorrangsvoertuig, verboden een groep voetgangers, die zich op een rijbaan bevindt, te doorkruisen of zijn voertuig in de groep te rijden.

Artikel 17

Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden daarmee achteruit te rijden, tenzij stapvoets en aan de rechterzijde van de rijbaan waarop hij zich bevond, voordat hij daarmee achteruit ging rijden, en mits daardoor geen gevaar voor het verkeer kan ontstaan of schade aan derden kan worden toegebracht.

§ 2. Plaats op de weg

Artikel 18

1. Een bestuurder houdt op een weg zoveel mogelijk rechts; de bestuurder van een motorvoertuig laat aan de rechterzijde op de rijbaan evenwel te allen tijde voldoende ruimte open voor bestuurders van fietsen.

2. Ingeval het ten gevolge van de aanwezigheid van een obstakel op de rijbaan voor een bestuurder niet mogelijk is bij het tegemoetkomen van een voertuig in de andere rijrichting naar rechts uit te wijken, dan vermindert hij zijn snelheid zodanig dat hij het voertuig uit tegengestelde richting kan laten voorgaan; zo nodig brengt hij zijn voertuig tot stilstand.

3. Ingeval de verkeerssituatie op een weg ertoe leidt dat in dezelfde rijrichting in files naast elkaar wordt gereden, dan is het de bestuurder van een motorvoertuig op meer dan twee wielen verboden van rijstrook of file te veranderen, indien hij daardoor andere voertuigen hindert.

4. Het is de bestuurder van een motorvoertuig dat zich op een verkeersplein met meerdere rijstroken bevindt, toegestaan op de linker rijstrook te rijden, mits hij niet van de eerstvolgende afslag gebruik maakt.

Artikel 19

1. Tenzij de verkeerssituatie op een rijbaan zulks onmogelijk of

onnodig maakt, houdt de bestuurder van een rijdend motorvoertuig buiten de bebouwde kom zoveel afstand van het motorvoertuig waar hij achter rijdt, dat een hem inhalend voertuig voor hem kan invoegen.

2. De bestuurder van een op een rijbaan stilstaand motorvoertuig houdt binnen de bebouwde kom te allen tijde een afstand van ten minste een meter ten opzichte van het motorvoertuig waarachter hij zich bevindt.

Artikel 20

1. Tenzij bijzondere omstandigheden een ander gedrag rechtvaardigen, loopt een voetganger zo mogelijk op het trottoir of anders op de onverharde berm of zijkant van de weg; alleen bij gebreke daarvan is het hem toegestaan een verplicht fietspad of de rijbaan te volgen.

2. Bij het lopend meevoeren van een fiets of van omvangrijke voorwerpen is het een voetganger verboden weggebruikers te hinderen.

3. In afwijking van het eerste lid is het de deelnemer aan een militaire kolonne, begrafenisstoet of optocht, waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 32, eerste lid, van de Algemene politieverordening (AB 1995 no. GT 8) is afgegeven, toegestaan de voor het verkeer in hun looprichting bestemde rijbaan te volgen, mits hij in gesloten verband loopt.

4. Het is de bestuurder van een voertuig, niet zijnde de bestuurder van een voorrangsvoertuig, verboden een groep voetgangers, die zich op een rijbaan bevindt, te doorkruisen of met zijn voertuig door de groep in te rijden.

Artikel 21

1. Het is een bestuurder verboden op een rijbaan van richting te veranderen, tenzij hij door het geven van een teken dat voornemen tevoren duidelijk en tijdig heeft kenbaar gemaakt en hij tijdig heeft voorgesorteerd.

2. Voorsorteren als bedoeld in het eerste lid, geschiedt in afwijking van artikel 18, eerste lid, indien de bestuurder naar rechts wil afslaan, door, met afwijking van artikel 18, eerste lid, tweede volzin, tijdig aan de uiterste rechterzijde van zijn rijstrook te gaan rijden en, indien hij naar links wil afslaan, door tijdig zoveel mogelijk tegen de weg-as te gaan rijden en aan het hem tegemoetkomende verkeer voorrang te verlenen of, bij wegen met éénrichtingsverkeer, door tijdig aan de uiterste linkerzijde van de rijbaan te gaan rijden.

3. Het teken, bedoeld in het eerste lid, wordt door bestuurders van motorvoertuigen op drie of meer wielen gegeven met behulp van richtingsaanwijzers als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van het Landsbesluit voorschriften voertuigen (AB 1999 no. 33); alle overige bestuurders geven het teken door middel van een armsignaal, tenzij het voertuig is uitgerust met richtingaanwijzers als vorenbedoeld, in welk geval het teken ook gegeven kan worden met behulp van die richtingaanwijzers.

§ 3. Inhalen

Artikel 22

1. Het is een bestuurder verboden op een weg een ander voertuig anders dan ter linkerzijde daarvan in te halen.

2. Indien het inhalen op een weg verandering van rijstrook of een anderszins belangrijke zijdelingse verplaatsing met zich meebrengt,

geeft de bestuurder een teken met zijn richtingaanwijzer dat hij het voornemen heeft te gaan inhalen; aan dit voornemen geeft hij steeds zo spoedig mogelijk uitvoering.

3. Een inhalende bestuurder wijkt bij het inhalen behoorlijk uit en geeft zo spoedig mogelijk na het inhalen uitvoering aan het gebod van artikel 18, eerste lid.

4. Het is een bestuurder wiens voertuig wordt ingehaald, verboden zijn snelheid te verhogen.

Artikel 23

1. Het is een bestuurder verboden op een weg in te halen, tenzij:
a. te voorzien is dat de periode van het inhalen kort zal zijn, en
b. de weg over zodanige afstand vrij is, dat inhalen kan geschieden zonder enig gevaar voor de overige weggebruikers te veroorzaken, en
c. geen andere bestuurder is begonnen hem in te halen.

2. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden een voertuig op meer dan twee wielen, dat tot stilstand is gebracht voor een voetgangersoversteekplaats of die langzaam nadert, in te halen.

3. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden een voertuig op meer dan twee wielen in te halen:
a. onmiddellijk voor of op kruisingen en splitsingen van wegen, en
b. in of nabij een onoverzichtelijke bocht in een weg of nabij het hoogste punt van een helling op een weg,

indien diens voertuig bij het inhalen op de voor tegemoetkomend verkeer bestemde rijbaan zou komen.

Artikel 24

1. In afwijking van artikel 22, eerste lid, is een bestuurder op een weg verplicht rechts in te halen, indien:
a. de bestuurder van een voor hem rijdend voertuig te kennen heeft gegeven links af te willen slaan en daartoe overeenkomstig artikel 21, tweede lid, heeft voorgesorteerd;
b. hij zich in een rechterfile van twee of meer files bevindt en zijn file sneller rijdt dan een zich links daarvan bevindende file.

2. In afwijking van artikel 22, eerste lid, is het de bestuurder van een fiets of de berijder van een dier toegestaan om een stilstaande of langzaam rijdende file rechts in te halen.

§ 4. Gedrag bij kruisingen en splitsingen van wegen

Artikel 25

1. Een bestuurder die een kruising of splitsing van wegen oprijdt, betracht daarbij bijzondere voorzichtigheid.

2. Het is een bestuurder verboden een kruising of splitsing van wegen op te rijden, tenzij hij de mogelijkheid heeft zonder te stoppen door te rijden en daardoor de kruising of splitsing vrij te maken.

3. Het tweede lid is niet van toepassing, indien de bestuurder de mogelijkheid heeft zijn voertuig tussen de gescheiden rijbanen van de kruisende weg op te stellen.

Artikel 26

1. Bij nadering van een kruising of splitsing van wegen verleent een bestuurder van een voertuig voorrang aan voor hem van rechts komende andere bestuurders.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
a. een bestuurder die zich op een weg bevindt, die als voorrangsweg of voorrangskruising is aangeduid;
b. een bestuurder die zich op een weg bevindt, waarop een andere weg loodrecht of nagenoeg loodrecht uitmondt, welke andere weg ter plaatse eindigt;
c. een bestuurder die zich op een verharde weg bevindt, die wordt gekruist door een onverharde weg;
d. de bestuurder van een motorvoertuig ten opzichte van een andere bestuurder dan die van een motorvoertuig.

3. Bij nadering van een overweg verleent een bestuurder van een voertuig te allen tijde voorrang aan een bestuurder van een spoorvoertuig.

§ 5. Stilstaan en parkeren

Artikel 27

Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden zijn motorvoertuig tot stilstand te brengen:
a. op een invoeg- en uitrijstrook bij een aansluiting van wegen;
b. op een voetgangersoversteekplaats of binnen een afstand van vijf meter daarvan;
c. op een als zodanig voor voetgangers of fietsers bestemd weggedeelte;
d. buiten de bebouwde kom, op of nabij het hoogste punt van een onoverzichtelijke helling, en nabij of in een onoverzichtelijke bocht;
e. op een zodanige wijze, dat de vrijheid van het verkeer daardoor onnodig wordt belemmerd of de veiligheid van de weg in gevaar wordt gebracht.

Artikel 28

Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden dit voertuig te parkeren:
a. op een brug;
b. bij kruisingen of splitsingen van wegen op een afstand van minder dan vijf meter van de rand van de rijbaan van de zijweg of van het verlengde daarvan;
c. voor een als zodanig aangeduide in- of uitrit voor motorvoertuigen;
d. buiten de bebouwde kom op de rijbaan van voorrangswegen;
e. op de rijbaan ter hoogte van een doorgetrokken streep of een vluchtheuvel, indien de vrije ruimte tussen het geparkeerde voertuig en de streep of de vluchtheuvel minder dan drie meter bedraagt;
f. buiten de bebouwde kom op of nabij het hoogste punt van een onoverzichtelijke helling en nabij of in een onoverzichtelijke bocht;
g. op een afstand van minder dan vijf meter van een verkeersbord, houdende aanduiding van een bushalte;
h. in een voor parkeren bestemd vak, voorzien van een parkeermeter, tenzij het op de parkeermeter aangegeven bedrag dat voor het gebruik van dat parkeervak verschuldigd is, is gestort in de desbetreffende parkeermeter;
i. op een parkeerplaats bestemd voor voertuigen voorzien van een gehandicaptenparkeerkaart.

Artikel 28a

1. De Minister doet na overleg met de minister, belast met infrastructuur, parkeerplaatsen door middel van het verkeersbord E, aanduiden als voor gehandicapten bestemde parkeerplaats.

2. Tot het gebruik van een overeenkomstig het eerste lid aangeduide parkeerplaats is uitsluitend gerechtigd de bestuurder van een voertuig, voor het vervoer van een gehandicapte bestemd die in het bezit is van een voor hem geldige gehandicaptenparkeerkaart.

Artikel 28b

1. Aan gehandicapten kan op hun daartoe strekkend verzoek door of namens de Minister een gehandicaptenparkeerkaart worden verstrekt.

2. Het model van de gehandicaptenparkeerkaart wordt door de Minister vastgesteld.

3. De gehandicaptenparkeerkaart wordt bij gebruik op een plaats, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, op zodanige wijze in het voertuig aangebracht, dat het gestelde op de voorzijde van die kaart van buiten het voertuig duidelijk leesbaar is.

Artikel 28c

1. Een aanvrage om afgifte van een Arubaanse gehandicaptenparkeerkaart wordt schriftelijk gedaan met gebruikmaking van een kosteloos door het Korps Politie Aruba of een andere door de Minister daartoe aangewezen instantie beschikbaar te stellen formulier.

2. Bij het indienen van het aanvraagformulier wordt overgelegd:

a. twee identieke, recente en goedgelijkende kleurenfoto's van het aangezicht van de aanvrager met de afmeting 4x3 cm;
b. een formulier met een op de aanvrager betrekking hebbende geneeskundige verklaring, dat deze voldoet aan het in artikel 28b, eerste lid, gestelde vereiste, ondertekend door een in Aruba als zodanig bevoegde keuringsarts;
c. een op de aanvrager betrekking hebbende uittreksel uit het bevolkingsregister.

3. De verklaringen, bedoeld in de onderdelen b en c, zijn op de datum van indiening van de aanvrage niet ouder dan drie weken.

4. Bij verlies van de gehandicaptenparkeerkaart kan op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek een duplicaat van die kaart worden verstrekt.

Artikel 28d

Een gehandicaptenparkeerkaart verliest zijn geldigheid:

a. indien degene te wiens naam de kaart gesteld is, niet meer voldoet aan de eisen, gesteld in artikel 2, eerste lid;
b. bij het overlijden van degene te wiens naam zij gesteld was;
c. bij afgifte van een duplicaat van die kaart ingevolge artikel 28c, vierde lid.

Artikel 28e

1. Een gehandicaptenparkeerkaart wordt uitsluitend gebruikt ten behoeve van of mede ten behoeve van degene te wiens naam de kaart is gesteld.

2. Ander gebruik van een gehandicaptenparkeerkaart dan dat, ge-

noemd in het eerste lid, kan leiden tot intrekking van die kaart.

Artikel 28f

1. Het is de bestuurder van een voertuig verboden zijn voertuig tot stilstand te brengen op een overweg, een spoorweg of een lijnbaan.

2. Het is de bestuurder van een voertuig verboden zijn voertuig te parkeren:

a. op een overweg, lijnbaan, spoorweg en op een afstand van minder dan vijf meter parallel aan de dichtstbijzijnde spoorstaaf, tenzij een parkeervak is aangegeven;
b. op een spoorweg kruisende weg, op een afstand van vijf meter loodrecht vanaf de dichtstbijzijnde spoorstaaf;
c. op een afstand van minder dan zes meter van een verkeersbord, houdende aanduiding van een halte voor spoorvoertuigen.

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde verboden gelden niet voor voorrangsvoertuigen.

§ 6. Snelheid

Artikel 29

1. Een bestuurder bepaalt de snelheid van zijn voertuig zodanig, dat geen gevaar of hinder voor andere weggebruikers of schade aan derden kan ontstaan. Hij houdt daarbij in het bijzonder rekening met de aard en de gesteldheid van de weg, de toestand en de lading van zijn voertuig, de weersomstandigheden en de dichtheid van het verkeer; zonodig brengt hij zijn voertuig tot stilstand.

2. Bij iedere door hem gekozen snelheid is een bestuurder in staat zijn voertuig tot stilstand te brengen binnen de afstand waarover hij de rijbaan kan overzien, en waarover deze vrij is.

3. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op een bestuurder van een spoorvoertuig.

Artikel 30

1. Het is een bestuurder verboden, zonder noodzaak, plotseling zijn snelheid te verminderen, indien daardoor gevaar of hinder voor andere weggebruikers kan ontstaan.

2. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden de normale gang van andere voertuigen op een rijbaan te belemmeren door zonder noodzaak uitzonderlijk langzaam te rijden in verhouding tot het overige verkeer dat van die rijbaan gebruik maakt.

Artikel 31

1. Het is een bestuurder verboden op een weg de navolgende maximumsnelheden te overschrijden:

a. binnen de bebouwde kom: vijftig km per uur;
b. buiten de bebouwde kom: tachtig km per uur.

2. In afwijking van het eerste lid geldt, indien op een weg of een weggedeelte een maximumsnelheid is aangeduid door een verkeersbord met de desbetreffende aanduiding, aldaar voor motorvoertuigen de op het dat bord aangeduide maximumsnelheid.

3. De in het eerste genoemde en de in het tweede lid bedoelde maximumsnelheden gelden niet voor voorrangsvoertuigen.

§ 7. Verlichting

Artikel 32

1. De bestuurder van een motorvoertuig op twee of drie wielen voert op een rijbaan zowel bij dag als bij nacht aan de voorzijde de verlichting, genoemd in artikel 11, eerste lid, van het Landsbesluit voorschriften voertuigen.

2. De bestuurder van een motorvoertuig op vier of meer wielen voert op een rijbaan bij nacht aan de voorzijde de verlichting, genoemd in artikel 11, tweede lid, van het Landsbesluit voorschriften voertuigen.

3. De bestuurder van een fiets of een gehandicaptenvoertuig voert op een rijbaan bij nacht hetzij aan de linkerarm, hetzij aan de voorzijde van zijn voertuig een licht dat naar voren wit of geel licht uitstraalt.

4. De berijder van een dier voert op een rijbaan bij nacht aan de linkerarm een licht dat naar voren wit of geel licht uitstraalt.

5. De begeleider van vee voert op een rijbaan bij nacht aan de linkerzijde een naar voren wit of geel licht uitstralende lantaarn.

6. De leider van een door voetgangers gevormde militaire kolonne, begrafenisstoet of optocht voert op een rijbaan bij nacht aan de linkervoorzijde daarvan een naar alle zijden wit of geel licht uitstralende lantaarn.

7. Het is de bestuurder van een voertuig als bedoeld in het eerste en tweede lid, verboden op een rijbaan bij nacht groot, recht vooruitstralend licht te voeren:
a. binnen de bebouwde kom;
b. bij het tegenkomen van andere rijdende voertuigen;
c. bij het op korte afstand volgen van een ander voertuig.

Artikel 33

1. De bestuurder van een motorvoertuig op twee wielen voert op een rijbaan bij nacht aan de achterzijde de verlichting, genoemd in artikel 12, eerste lid, van het Landsbesluit voorschriften voertuigen.

2. De bestuurder van een motorvoertuig op drie of meer wielen voert op een rijbaan bij nacht aan de achterzijde de verlichting, genoemd in artikel 12, tweede lid, van het Landsbesluit voorschriften voertuigen.

3. De bestuurder van een fiets of een gehandicaptenvoertuig voert op een rijbaan bij nacht, hetzij aan de linkerarm, hetzij aan de achterzijde van zijn voertuig een licht dat naar achteren helder rood licht uitstraalt.

4. De bestuurder van een bespannen of onbespannen wagen voert op een rijbaan bij nacht aan de achterzijde de verlichting, bedoeld in het tweede lid.

5. De begeleider van vee voert op een rijbaan bij nacht aan de linkerzijde een naar achteren helder rood licht uitstralende lantaarn.

6. De leider van een door voetgangers gevormde militaire kolonne, begrafenisstoet of optocht doet op een rijbaan bij nacht aan de linkerachterzijde een naar alle zijden helder rood licht uitstralende lantaarn voeren.

Artikel 34

1. De eigenaar of houder van een bij nacht geheel of gedeeltelijk op een rijbaan stilstaand voertuig op meer dan twee wielen doet de

daarop bij nacht de navolgende verlichting voeren:
a. aan de voorzijde twee kleine, helder wit licht uitstralende lichten, en
b. aan de achterzijde de in artikel 33, tweede lid, bedoelde lichten.

2. Het gebod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op een voertuig dat onmiddellijk verlicht wordt door een lichtpunt van de openbare straatverlichting, dat niet verder dan dertig meter van het voertuig verwijderd is.

Artikel 34a

1. Voertuigen voeren geen gekleurde ronddraaiende verlichting of ander optische verlichting aan de bovenkant van het voertuig.

2. Voertuigen maken geen gebruik van een geluidssignaal van afwisselende toonhoogte.

3. Het verbod, bedoeld in het eerste en tweede lid, geldt niet voor voorrangsvoertuigen.

§ 8. Signalen

Artikel 35

1. De bestuurder van een motorvoertuig geeft op een rijbaan ter aanduiding van het dreigend gevaar van zijn nadering voor andere weggebruikers een geluidssignaal met het middel, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid, onderdeel b, van het Landsbesluit voorschriften voertuigen.

2. In afwijking van het eerste lid is het een bestuurder van een motorvoertuig toegestaan bij nacht een knippersignaal te geven door herhaald in- en uitschakelen van de verlichting, bedoeld in artikel 32, eerste of tweede lid.

Artikel 36

1. De bestuurder van een motorvoertuig op drie of meer wielen, dat als gevolg van onvoorziene omstandigheden op een rijbaan tot stilstand moet worden gebracht of uitzonderlijk langzaam moet rijden op een weggedeelte alwaar het in dat geval gevaar oplevert of kan opleveren voor ander verkeer, geeft gedurende de periode van stilstand of gevaar zowel aan de voor- als aan de achterzijde met behulp van, zo mogelijk, beide richtingaanwijzers lichtsignalen aan het andere verkeer ter aanduiding van dat gevaar.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een motorvoertuig dat sleept of wordt gesleept.

Artikel 37

1. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden op een rijbaan een gevaarssignaal te geven:
a. in andere gevallen dan die, bedoeld in de artikelen 35 en 36;
b. met behulp van andere middelen dan die, bedoeld in de artikelen 35 en 36;
c. langer dan nodig is voor de doeleinden, genoemd in de artikelen 35 en 36.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op bestuurders van voorrangsvoertuigen.

§ 9. Belading

Artikel 38

Het is de bestuurder van een motorvoertuig of een geleed motorvoertuig verboden daarmee op een rijbaan te rijden en de eigenaar of houder verboden daarmee op een rijbaan te doen of te laten rijden, indien het totaalgewicht van dat motorvoertuig, vermeerderd met het gewicht van de lading, meer dan 50.000 kg bedraagt.

Artikel 39

1. De bestuurder van een motorvoertuig draagt zorg dat de lading van zijn motorvoertuig, oplegger of aanhangwagen:

a. niet vóór het voertuig uitsteekt;
b. niet meer dan 5 m uitsteekt achter de achteras dan wel, in geval van een samenstel van assen, achter de achterste as, met dien verstande dat bij eenassige aanhangwagens de lading niet meer dan 4 m achter de as dan wel, in geval van een samenstel van assen, de achteras uitsteekt;
c. niet meer dan 1 m voorbij de achterzijde van het voertuig uitsteekt;
d. bij motorvoertuigen, ingericht voor personenvervoer, niet meer dan 0,20 m buiten elke zijkant uitsteekt;

met dien verstande dat bij eenassige aanhangwagens het zwaartepunt van de lading zich boven het midden van die as bevindt.

2. De bestuurder van een fiets draagt zorg dat de lading van zijn voertuig niet breder is dan 0,75 m.

3. De bestuurder van een onbespannen wagen draagt zorg dat de lading van zijn voertuig niet breder is dan 1,50 m.

4. De bestuurder van een bespannen wagen draagt zorg dat de lading van zijn voertuig niet breder is dan 2,20 m.

5. Op de voertuigen, bedoeld in het tweede tot en met vierde lid, is het eerste lid, onderdelen a en c, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 40

De voorschriften van artikel 39, eerste lid, onderdelen c en d, zijn niet van toepassing, ingeval naleving daarvan in verband met de lengte van de geladen voorwerpen redelijkerwijze niet kan worden gevergd van de bestuurder, en mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. de lading, voor zover deze achter het voertuig uitsteekt, bestaat alleen uit voorwerpen van een langgerekte vorm, die op het laadvlak zodanig zijn ondersteund en bevestigd, dat zij in geen enkele richting kunnen kantelen of verschuiven, geen grote trillingen kunnen teweegbrengen, de stabiliteit van het voertuig niet in gevaar brengen en niet in aanraking komen met het wegdek;
b. bij dag is aan de uiterste zijde van de uitstekende lading een rode vlag met zijden van ten minste 0,40 m bevestigd;
c. bij nacht is aan de uiterste achterzijde van achteruitstekende lading een naar alle zijden rood licht uitstralende lamp bevestigd.

Artikel 41

De bestuurder van een voertuig dat voorzien is van een open laadbak, dekt zijn lading af, indien de daarin vervoerde goederen uit de laadbak kunnen vallen of waaien.

§ 10. Bijzondere voorschriften

Artikel 42

1. Het is de bestuurder of een passagier van een motorvoertuig verboden een portier van dat voertuig te openen, indien daardoor de vrijheid van het verkeer wordt belemmerd of de veiligheid van het verkeer in gevaar wordt gebracht.

2. Het is de bestuurder of een passagier van een motorvoertuig verboden goederen te werpen uit of vanaf een rijdend voertuig.

Artikel 43

Het is de bestuurder van een motorvoertuig dat voorzien is van een open laadbak, verboden personen in de laadbak te vervoeren.

Artikel 44

1. Het is de bestuurder van een motorvoertuig op twee of drie wielen verboden op een rijbaan personen te vervoeren, die zich vóór hem bevinden.

2. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden daarmee op een rijbaan te rijden, indien zich voor of naast hem een persoon bevindt, die niet op een als zodanig ingerichte zitplaats is gezeten.

3. Het is de bestuurder van een motorvoertuig, verboden daarmee op een rijbaan te rijden, indien zich voor hem of op de zitplaats naast hem een kind met een leeftijd van minder dan twaalf jaar bevindt.

Artikel 45

1. Het is de bestuurder van een vierwielig motorvoertuig met een open carrosserie verboden daarmee op de rijbaan te rijden, zonder dat hij en de inzittenden van het motorvoertuig gebruik maken van een autogordel.

2. Het is de bestuurder van een vierwielig motorvoertuig verboden daarmee op een rijbaan te rijden zonder dat hij of de naast hem gezeten persoon of personen gebruik maken van een autogordel.

3. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden op een rijbaan inzittenden beneden de 12 jaar op de achterbank te vervoeren, zonder dat zij gebruik maken van een autogordel of een speciaal daartoe bestemde kinderstoel met gordel.

4. Het eerste lid is niet van toepassing op:

a. de bestuurder en de inzittenden van een motorvoertuig op twee wielen met zijspanwagen en op een bestuurder van een drie- of vierwielig motorvoertuig zonder gesloten carrosserie;
b. de bestuurders en de inzittenden van een motorvoertuig, voor zover het motorvoertuig waarvan gebruik wordt gemaakt:
   1°. tijdelijk is ingevoerd, en
   2°. is voorzien van een geldig kenteken van een ander land, en
   3°. niet is uitgerust met autogordels, bestemd voor gebruik op de zitplaatsen, bedoeld in het eerste lid;
c. de bestuurder van een motorvoertuig, indien hij in verband met een lichamelijk gebrek slechts een motorvoertuig kan besturen dat voldoet aan bepaalde eisen, en indien het hem als gevolg van het lichamelijk gebrek niet mogelijk is de in hun motorvoertuig aanwezige autogordel in de sluiting te bevestigen;
d. de bestuurders en de inzittenden van een motorvoertuig met een

bouwjaar van voor 1975.

Artikel 46

1. Het is de bestuurder van een motorvoertuig verboden daarmee op een rijbaan te rijden en de eigenaar of houder verboden daarmee op een rijbaan te doen of te laten rijden:
a. indien door het motorvoertuig meer dan één aanhangwagen wordt voortbewogen;
b. indien het een geleed motorvoertuig betreft, waarmee een aanhangwagen wordt voortbewogen.

2. Het is de bestuurder van een motorvoertuig dat een ander voertuig sleept, verboden daarmee op een rijbaan te rijden, indien de afstand tussen beide voertuigen meer dan vijf meter bedraagt, met dien verstande dat, indien de afstand meer dan twee en een halve meter bedraagt, de verbinding is gemarkeerd door een rode vlag met zijden van ten minste 0,40 m.

Artikel 47

1. Het is de bestuurder en de passagiers van een motorfiets met of zonder zijspanwagen verboden met dit voertuig op een rijbaan te rijden, zonder dat zij een goed passende valhelm dragen, die door middel van een kinband op deugdelijke wijze op het hoofd is bevestigd.

2. De valhelm, bedoeld in het eerste lid, moet van een zodanige aard en vorm zijn, dat hij bij een ongeval letsel aan het hoofd zoveel mogelijk voorkomt.

Artikel 48

1. Ingeval langs een weg een verplicht fietspad is aangelegd, is het de bestuurder van een fiets verboden op de rijbaan te rijden.

2. Het is de bestuurder van een fiets op een rijbaan of een verplicht fietspad verboden:
a. zich door een ander voertuig dan een fiets te laten trekken of duwen;
b. te rijden zonder de voeten op de pedalen te hebben;
c. vóór zich een persoon te vervoeren;
d. meer dan één andere persoon te vervoeren;
e. een ander voertuig dan een als zodanig ingerichte en aan de fiets vast verbonden aanhangwagen voort te bewegen;
f. voorwerpen te vervoeren, die door hun aard of wijze van vervoer voor de overige weggebruikers gevaar kunnen opleveren.

3. In afwijking van het tweede lid, onderdelen c en d, is het de bestuurder van een fiets toegestaan vóór zich één kind met een leeftijd van minder dan tien jaar of tegelijkertijd twee kinderen beneden die leeftijd te vervoeren, mits het kind of deze kinderen worden vervoerd op een veilige zitplaats met voldoende steun voor rug, handen en voeten.

HOOFDSTUK V

Straf- en slotbepalingen

Artikel 49

Overtreding van de bij dit landsbesluit gegeven geboden en verboden en van de krachtens dit landsbesluit gestelde voorschriften, voor-

waarden en beperkingen levert een strafbaar feit op als bedoeld in artikel 40, vijfde lid, van de Landsverordening wegverkeer (AB 1997 no.18).

Artikel 50

De Minister kan ontheffing verlenen van de geboden en verboden, voortvloeiende uit de betekenis van verkeersborden als bedoeld in artikel 8, en de verkeerstekens, bedoeld in de artikelen 9 en 11, en van de geboden en verboden, bedoeld in de artikelen 14, 31, 38, 43, 45 en 46.

Artikel 51

1. Dit landsbesluit op treedt in werking op de dag waarop de Landsverordening wegverkeer in werking treedt.
2. Het kan worden aangehaald als Landsbesluit verkeersregels.